

“ เกษตรยั่งยืนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ”

ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งให้เห็นถึงแนวทางการดำเนินชีวิตและปฏิบัติตัวของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียงตามแนวปรัชญาจึงเป็นจุดสำคัญที่ทำให้คนในสังคมได้ปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตไปในทิศทางที่ดีขึ้น และในขณะเดียวกันก็ต้องสร้างพื้นฐานจิตใจให้มีสำนึกในความซื่อสัตย์สุจริต รวมถึงความรู้ที่จะดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ รอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านวัตถุ สังคม และสิ่งแวดล้อมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

การนำเอาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการทำการเกษตรแบบยั่งยืนนั้น ก็ช่วยให้เกษตรกรมีวิธีการทำการเกษตรที่ช่วยฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติได้อีกทางหนึ่ง เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศสามารถช่วยผลิตอาหารที่มีคุณภาพและพอเพียงต่อความต้องการพื้นฐานของผู้บริโภคได้ รวมทั้งเอื้ออำนวยให้เกษตรกรและชุมชนเกิดการพัฒนาได้อย่างอิสระ

เกษตรยั่งยืนจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะสามารถช่วยลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตได้จริง การไม่ใช้สารเคมีในการผลิตทำให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม เราจะได้เห็นว่าในสังคมยุคปัจจุบันมนุษย์ให้ความสนใจในเรื่องสุขภาพและสิ่งแวดล้อมกันมากขึ้นกว่าในอดีต การนำเอาหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำการเกษตรแบบยั่งยืนนั้นก็จะช่วยยกระดับมาตรฐานการครองชีพและคุณภาพของชีวิตเกษตรกรให้ดีขึ้นได้ อีกทั้งเราควรปลูกฝังให้กับรุ่นลูกหลานอย่างต่อเนื่องด้วยจึงจะเรียกได้ว่ามีความ “ ยั่งยืน ” ในการทำการเกษตรได้อย่างแท้จริง

ในการทำการเกษตรแบบยั่งยืนนั้น แม้ว่าจะเน้นไปในทางด้านการพึ่งพิงธรรมชาติเป็นส่วนสำคัญ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าไม่รักษาสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการให้เกษตรกรใช้โคกระบือแทนเครื่องจักรนั้นก็เป็นการช่วยลดการใช้พลังงาน อีกทั้งยังมีการจัดให้มีการปลูกพืชหมุนเวียน โดยเน้นให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยที่ทำจากธรรมชาติ เช่น ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยชีวภาพ เพื่อเป็นการช่วยลดการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพของดินในระยะยาว ส่วนการปลูกพืชหมุนเวียนนั้นก็เป็นการหนึ่งที่จะช่วยรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินได้ เนื่องจากพืชต่างชนิดกันเมื่อนำมาปลูกบนพื้นที่เดียวกัน ก็จะทำให้ได้รับธาตุอาหารในดินที่ต่างกัน นอกจากนี้การปลูกพืชตระกูลถั่วยังช่วยบำรุงดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน

อีกทั้งการปลูกพืชหมุนเวียนก็ยังเป็นการควบคุมการระบาดของโรคและแมลงรบกวนต่าง ๆ ได้ เนื่องจากปริมาณของศัตรูพืชที่เกิดขึ้นในแต่ละฤดูจะมีไม่มาก จึงไม่ยากนักต่อการควบคุมการระบาดทำให้การเจริญเติบโตของพืชดีขึ้น ส่วนการป้องกันการพังทลายของดิน การปลูกพืชหมุนเวียนติดต่อกันจะทำให้พื้นดินที่ทำการเพาะปลูกมีพืชปกคลุมผิวน้ำดินตลอดเวลา ซึ่งจะช่วยลดการพังทลายของดินอันเนื่องมาจากลมและน้ำได้รวมทั้งเป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดินด้วย

อย่างไรก็ตามการทำเกษตรยั่งยืนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการทำการเกษตรที่มีจุดเด่นตายตัว คือ เป็นมิตรกับธรรมชาติ เกษตรกรจะเลือกใช้ปัจจัยการผลิตทุกอย่างที่นำมาจากวัสดุในธรรมชาติทั้งสิ้น จึงไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ระบบนิเวศคืนสู่สภาพปกติ เกษตรแบบยั่งยืนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการเกษตรที่ใช้ต้นทุนในการผลิตที่ต่ำ ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และมีปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น เพราะการทำเกษตรแบบยั่งยืน มีวิธีการเลือกใช้สารชนิดต่าง ๆ ในช่วงเวลาและปริมาณที่เหมาะสมกับความต้องการของพืชและสัตว์ จึงทำให้ผลผลิตที่ได้ มีระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวผลผลิตที่นานขึ้น นอกจากนี้เราสามารถนำแนวคิดการทำเกษตรยั่งยืนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต รวมทั้งสามารถนำไปปฏิบัติและใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงอีกด้วย